

## ПРО ЄДИНИЙ СОЦІАЛЬНИЙ ВНЕСОК

З першого січня 2011 р. набирає чинності Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» (далі — Закон) (у частині окремих положень з 1 січня 2014 року).

Законом передбачається сплата єдиного внеску замість внесків у чотири фонди: на пенсійне страхування; страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими похованням; страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності; страхування на випадок безробіття.

Сплата єдиного внеску здійснюватиметься до Пенсійного фонду України. Розмір нарахування єдиного внеску залежатиме від класу професійного ризику виробництва, встановленого для роботодавця за основним видом його діяльності. У Законі визначено 67 таких класів. **Для бюджетних установ передбачена окрема ставка для нарахування — 36,3%.**

Загальна ставка утримання із зарплати працівників становить 3,6%. Водночас **єдиний внесок утримуватимуть за ставкою 6,1% із зарплати фізичних осіб, які працюють на посадах, роботу на яких зараховують до стажу, що дає право на одержання пенсії відповідно до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність».**

Окремі ставки передбачені для винагород, що виплачуються за цивільно-правовими договорами: при нарахуванні — у розмірі 34,7%, а в частині утримань — 2,6%.

Законом встановлено окрему ставку в частині нарахувань для працівників, які є інвалідами — 8,41%, а в частині утримань — загальну ставку в розмірі 3,6%.

Розмір єдиного внеску для виплат допомоги з тимчасової непрацездатності в частині нарахувань становить 33,2% і 2% — у частині утримань.

Єдиний соціальний внесок нараховується в національній валюті (у гривнях) у межах максимальної суми заробітку (доходу) — 15 прожиткових мінімумів для працездатних осіб. Мінімальний розмір внеску обчислюється, виходячи з мінімальної зарплати, що діє в місяці, на який нараховують зарплату, дохід.

Законом визначається окремий підхід щодо нарахування єдиного внеску для осіб, які виконують роботи (надають послуги) за цивільно-правовими договорами, у разі коли строк виконання таких робіт (послуг) перевищує календарний місяць. У такому випадку відповідно до ч. 2 ст. 7 Закону єдиний внесок нараховується на суму, що визначається шляхом поділу заробітної плати (доходу), виплаченої за результатами роботи, на кількість місяців, за які вона нарахована.

Зазначений порядок нарахування єдиного внеску поширюється також на осіб, яким

після звільнення з роботи нараховано: зарплату (дохід) за відпрацьований час; середню заробітну плату за вимушений прогул згідно з рішенням суду.

Звертаємо вашу увагу на те, що згідно з ч. 7 ст. 7 Закону Кабінетом Міністрів України буде затверджено **перелік видів виплат, на які не нараховується єдиний внесок.**

Єдиний внесок сплачується не пізніше 20 числа місяця, що настає за базовим звітним періодом. Базовим звітним періодом є календарний місяць.

Відповідно до ч. 8 ст. 9 платники під час кожної виплати зарплати (доходу, грошового забезпечення), на суми якої (якого) нараховується єдиний внесок, одночасно з виданням зазначених сум зобов'язані сплачувати нарахований на ці виплати єдиний внесок у розмірі, встановленому для таких платежів (**авансові платежі**). Винятком є випадки, якщо внесок, нарахований на ці виплати, вже сплачений у визначені строки або в результаті звіряння з органом Пенсійного фонду за платником визнана переплата єдиного внеску.

Слід наголосити на тому, що сплата авансових платежів не стосується внесків, які роботодавці утримують із зарплати найманих працівників, або інших доходів, що обкладаються єдиним внеском.

Таким чином, **єдиний внесок сплачується при отриманні (перерахуванні) кош-**

**тів на оплату праці (виплату доходу, грошового забезпечення), а також при їх виплаті.**

Законом змінено порядок виплати допомоги у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими похованням. У загальному вигляді він викладений у змінах до ст. 21 Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими похованням».

Новий порядок передбачає, що фінансувати роботодавців для надання матеріального забезпечення будуть виконавчі дирекції фонду соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими похованням. Суми допомог перераховуватимуться на рахунки роботодавців. Роботодавцю необхідно відкрити поточний рахунок для зарахування страхових коштів у банку. **Бюджетні установи відкривають окремий рахунок у відповідному органі Державного казначейства України.**

Наголошуємо на тому, що суми нарахованих внесків за періоди до 01.01.2011 підлягають сплаті на рахунки відповідних фондів соціального страхування.

**С. ЧЕРНОВСЬКА,**  
начальник відділу науково-правового забезпечення діяльності НАН України